

تعریف

فتق زمانی اتفاق می افتد که بافت از طریق ضعف موجود در دیواره شکم برجستگی ایجاد می کند. هر قسمتی از دیواره شکم ممکن است دچار ضعف شده و فتق ایجاد شود، اما شایعترین محل های ایجاد فتق، نواحی کشاله ران، ناف و محل برش جراحی های قبلی می باشند. اغلب اوقات علت خاصی برای فتق یافت نمیشود. بروز فتق کشاله ران در مردان 8-10 برابر شایعتر از زنان است. برخی عوامل خطر عبارتند از:

- سن بالا
- چاقی
- فشار یا کشش ناگهانی (بلند کردن اجسام سنگین)
- فشارهای مداوم (یبوست، سرفه های مزمن و ...)
- سابقه فامیلی
- بیماری های بافت همبند
- حاملگی

علائم

برجستگی قابل مشاهده در محل بیضه ها یا کشاله ران مخصوصا هنگام سرفه کردن یا زور زدن

- درد یا احساس فشار در محل برجستگی فتق

گزینه های درمانی

- روش های جراحی: ترمیم به روش جراحی به دو صورت جراحی باز و جراحی لاپاروسکوپیک امکان پذیر است. در روش باز، برش در نزدیکی محل فتق داده شده و ترمیم با لایه ای مخصوص (مش) جهت تقویت ضعف موجود در محل صورت میگیرد. در روش لاپاروسکوپیک نیز ترمیم از طریق ابزارهای خاصی صورت میگیرد که از طریق برش های کوچک در جدار شکم انجام پذیر است.

مزایا و عوارض احتمالی

- مزایا: عمل جراحی تنها راه درمان قطعی فتق به شمار می آید. بدنبال جراحی، اغلب بیماران بدون هیچ گونه اثرات آزاردهنده به زندگی طبیعی خود باز میگردند.
- عوارض احتمالی جراحی: برخی عوارض احتمالی جراحی عبارتند از بازگشت (عود) فتق، عفونت، عدم بهبودی درد بعد از جراحی، تورم در بیضه ها یا کشاله ران، آسیب به مثانه و عروق خونی یا عصبی یا روده. هرچند احتمال بروز این عوارض بسیار اندک می باشد.

اقدامات لازم

- قبل از انجام جراحی: تشخیص فتق با انجام معاینه بالینی صورت میگیرد. در موارد اندکی ممکن است نیاز به انجام سونوگرافی نیز باشد. بررسی قبل از عمل شامل آزمایش خون و ادرار و بقیه اقدامات لازم بر حسب ضرورت و به تشخیص جراح انجام می پذیرد. جراح در رابطه با شرح حال سلامت شما، داروهای مصرفی و گزینه های درمانی صحبت خواهد کرد.
- روز انجام عمل جراحی: لازم است شما به مدت 6 ساعت قبل از انجام جراحی مصرف غذا یا مایعات نداشته باشید.

ترخیص و دوره نقاهت

- اگر جراحی شما تحت بیهوشی عمومی انجام شده است و یا داروهای مسکن و خواب آور استفاده میکنید، ممکن است به مدت 2-3 روز احساس خستگی و مشکلات حافظه داشته باشید. لازم است به مدت حداقل 2 روز از رانندگی و تصمیم گیری های بزرگ پرهیز نمایید.
- بعد از هوشیاری کامل از بیهوشی، میتوانید مقدار جزئی مایعات مصرف نمایید. در صورت نداشتن حالت تهوع، قادر خواهید بود غذای معمول مصرف نمایید.

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

واحد آموزش سلامت
بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل

هرنی (فتق)

مورد تایید: دکتر حسن اصغری

(استادیار دانشگاه علوم پزشکی)

تهیه و تنظیم: دکتر محمدی (رزیدنت جراحی)

کد سند: EM-PM-49

تاریخ تدوین: زمستان 1402

تاریخ ابلاغ: زمستان 1402

- از پوشیدن لباس تنگ یا ضخیم پرهیز نمایید. فشار زیاد بر روی زخم، روند ترمیم آن را مختل خواهد کرد.
- محل زخم را در معرض آفتاب قرار ندهید. تماس با نور آفتاب موجب تغییر رنگ پوست خواهد شد.
- زخم جراحی بعد از 4 تا 6 هفته بعد به صورت کامل ترمیم می شود و طی یک سال آینده تغییر رنگ پوست به حالت نسبتاً طبیعی باز خواهد گشت.

تماس با جراح

در صورت بروز هر کدام از موارد زیر با جراح خود تماس بگیرید:

- درد شدید که به داروهای مسکن پاسخ نمی دهد.
 - درد که در حال افزایش است.
 - تب بیش از 38.3 درجه.
 - استفراغ مداوم.
 - تورم، قرمزی، خونریزی یا بوی بد از محل جراحی.
 - درد شدید یا ادامه دار شکم یا تورم شکم.
 - عدم کارکرد شکم و اجابت مزاج بعد از دو یا سه روز از انجام جراحی.
- در صورت نیاز به سایر مطالب آموزشی اسکن نمایید

- هر ساعت 5 تا 10 بار تنفس عمیق داشته و به مدت 3 تا 5 ثانیه نفس خود را نگه دارید.
- استفاده از جوراب های فشارنده مخصوص.
- حداقل 8 تا 10 لیوان آب طی روز مصرف نمایید.
- مصرف غذاهای با فیبر بالا و سبزیجات موجب رفع یبوست شده، از زور زدن حین اجابت مزاج پیشگیری میکند.
- فعالیت بدنی خود را به تدریج افزایش دهید. جهت پیشگیری از تشکیل لخته در اندام ها، هر ساعت قدم بزنید.
- اغلب نیاز به 2 تا 3 هفته زمان است تا کاملاً به شرایط طبیعی زندگی بازگشت.
- اجسام سنگین تر از 5 کیلوگرم را جابجا نکنید و برای 4 تا 6 هفته فعالیت فیزیکی سنگین نداشته باشید. در موارد فتق های پیچیده یا عود فتق، نیاز به مراقبت و پرهیز از بلند کردن اجسام سنگین به مدت 6 ماه است.
- از استفاده از وان حمام پرهیز نمایید. معمولاً بعد از دو روز از انجام جراحی قادر به استفاده از دوش حمام خواهید بود.
- بخیه های محل جراحی معمولاً بعد از 7 تا 10 روز برداشته می شوند.